

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 9359 100, факс: 9359 101

e-mail: nij@nij.bg, WEB: <http://www.nij.bg>

ГОДИШЕН ПЛАН

ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО ЗА 2013 Г.

Националният институт на правосъдието (НИП) осъществява дейността си в съответствие със Закона за съдебната власт (ЗСВ) и Правилника за организацията на дейността на НИП и на неговата администрация (Правилника на НИП). Логиката на изложението по-долу следва подредбата на чл. 7 (т. 1-13) от Правилника, където отговорностите на НИП са подробно разписани.

I. НАЧАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА КАНДИДАТИ ЗА МЛАДШИ ПРОКУРОРИ И ЗА МЛАДШИ СЪДИИ, НА СЪДИИ И ПРОКУРОРИ, НА СЪДЕБНИ И ПРОКУРОРСКИ ПОМОЩНИЦИ.

1. Първоначално обучение на кандидатите за младши магистрати

A. Задължителен курс на първоначално обучение на кандидатите за младши съдии и младши прокурори по смисъла на чл. 249, ал.1, т.1 от Закона за съдебната власт

На 24.09.2012г. започна обучението на първия випуск кандидати за младши магистрати, който ще се обучава съгласно промените в ЗСВ, в сила от 01.01.2012 г., т.е. - обучението ще бъде с продължителност от 9 месеца (до 24.06.2013г.)

Междувременно, в съответствие с чл. 176, ал. 2 от Закона за съдебната власт, се очаква през месец януари 2013г. да бъде обявен централизираният конкурс за кандидати за младши магистрати, които да започнат задължителното си първоначално обучение през месец септември 2013г.

Във връзка с гореизложеното, планирането на задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши магистрати се осъществява **на годишна прогнозна база** от средно 80 курсисти (кандидати за младши съдии и кандидати за младши прокурори).

Кандидати за младши съдии

- Брой на обучаемите – средно 40 души (две групи);
- Брой на постоянните преподаватели - 2;
- Брой на часовете, преподавани от временни преподаватели – 570 (в това число и общи дисциплини);
- Продължителност – **целогодишно (засичане на 2 випуска в 1 година).**

Кандидати за младши прокурори

- Брой на обучаемите – средно 40 души (две групи);
- Брой на постоянните преподаватели - 2;
- Брой на часовете, преподавани от временни преподаватели – 430 (в това число и общи дисциплини);
- Продължителност **целогодишно (засичане на 2 випуска в 1 година).**

Б. Подготовка за провеждане на финалните изпити по чл.258, ал.2 ЗСВ.

Провеждането на финалните изпити е уредено в *Правила за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии и младши прокурори в края на обучението в националния институт на правосъдието* (Правилата).

Съгласно чл.5 от тези Правила, Националният институт на правосъдието организира провеждането на изпитите. Подготовката се извършва текущо в хода на обучението.

След определяне на датите за изпитите от директора на НИП, ВСС определя поименния състав на изпитните комисии. **Подготовката на изпитните комисии** за участието им в провеждането на финалните изпити ще включва запознаване с учебната програма на задължителното първоначално обучение в Националния институт на правосъдието; избиране на конкретните изпитни дела и преписки измежду подбраните от екипите за подготовка на изпитите; формулиране на въпросите за устния изпит към всяко от конкретните изпитни дела и преписки; уточняване на критериите за оценяване. Тази подготовка ще се проведе под формата на работни срещи на членовете на трите комисии (съответно за изпитите по гражданско право и процес на кандидатите за младши съдии, по наказателно право и процес на кандидатите за младши съдии и по наказателно право и процес на кандидатите за младши прокурори).

Подготовка на изпитни комисии за участие в изпитите – 3 семинара

- *Брой на участниците - по 7 души (общо 21);*
- *Брой на модераторите на работните срещи - по 1 на семинар;*
- *Продължителност – по 5 дни;*

В. Усъвършенстване на началното обучение по линия на Оперативна програма „Административен капацитет“.

НИП е бенефициент по проект на ОПАК „Укрепване на капацитета на началното обучение чрез консолидиране на мрежата на магистратите наставници и актуализиране на модела на задължителното първоначално обучение”, договор КБ11-24-1/07.06.2012г., В рамките на този проект се планира подготвянето и отпечатването на следните тематични помагала за кандидатите за младши магистрати:

- Помагало по *Гражданско материално право* за кандидатите за младши съдии;
- Помагало по *Гражданско процесуално право* за кандидатите за младши съдии;
- Помагало по *Наказателно процесуално право* за кандидатите за младши съдии;
- Помагало по *Наказателно процесуално право* за кандидатите за младши прокурори;
- Помагало по *Наказателно материално право* за кандидатите за младши съдии и младши прокурори.

Подготвяните помагала са съобразени с учебната програма на кандидатите за младши магистрати в НИП. Те имат важна роля за подготовката на кандидатите за младши магистрати за учебните занятия, както и за финалните изпити. Успоредно с това помагалата ще са полезни и като учебно ръководство за справки в процеса на изпълнение на служебните задължения на вече назначените младши магистрати.

В рамките на описания по-горе проект е планирано и изготвянето на Правила за избор на постоянните преподаватели в НИП, както и Методика за оценка на работата на постоянните преподаватели в НИП. След изготвянето им, проектите за Правила и Методика ще бъдат представени на Управителния съвет за одобрение.

2. Методическо ръководство на младшите съдии и младшите прокурори след завършване на курса на първоначално обучение по смисъла на чл. 37 от Правилника на НИП:

А. Годишни срещи - обсъждания с младшите магистрати по проблемни въпроси, свързани с обучението, съгласно чл. 39 от Правилника на НИП:

Националният институт на правосъдието осъществява методическо ръководство на младшите съдии и младшите прокурори, докато заемат съответната длъжност. За целта всяка година се организират срещи обсъждания с младшите съдии и прокурори, преминали през курса на първоначално обучение в НИП.

Планираните за 2013г. **годишни срещи с младшите магистрати** ще бъдат проведени в рамките на проект „Укрепване на капацитета на началното обучение чрез консолидиране на мрежата на магистратите наставници и актуализиране на модела на задължителното първоначално обучение”, договор КБ11-24-1/07.06.2012г. Предвижда се провеждането на 2 двудневни срещи с общо 40 участника.

Б. Програма за магистрати–наставници, съгласно чл. 54, ал. 3 от Правилника:

НИП подпомага организирането и осъществяването на работата на младшите магистрати с наставниците, съгласно чл. 38 от Правилника.

За планирания период акцент ще бъде работата по програмата за магистрати – наставници. Освен организирането на регионални срещи, които имат за цел съдиите и прокурорите наставници да обменят добри практики в наставничеството, идеи и разрешения на често срещани проблеми, през 2013г. се планира провеждането на цялостен анализ на организацията на работа на магистратите - наставници, изготвяне на програма за обучение на новоназначени магистрати – наставници, както и актуализиране Правилата за статута и дейността на съдията наставник и Правилата за статута и дейността на прокурора наставник. Тези дейности ще бъдат осъществени в рамките на проект „Укрепване на капацитета на началното обучение чрез консолидиране на мрежата на магистратите наставници и актуализиране на модела на задължителното първоначално обучение”, договор КБ11-24-1/07.06.2012г., финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет” (ОПАК). В рамките на този проект през 2013г. се планира провеждането на **2 работни срещи на прокурорите - наставници** и **2 работни срещи на съдиите - наставници** с общо 80 участници. Продължителността за всяка работна среща ще бъде 3 дни.

При осъществяването на описания по-горе проект по ОПАК са предвидени **1 двустепенно обучение за обучители** на новоназначени магистрати-наставници и **2 пилотни обучения** – съответно за прокурорите - наставници и за съдиите - наставници.

3. Начална квалификация на магистрати при първоначалното им постъпване в органите на съдебната власт:

Съгласно чл. 259 от Закона за съдебната власт, при първоначално назначаване на длъжност в органите на съдебната власт през първата година след встъпването си в длъжност съдиите и прокурорите преминават задължителен курс за повишаване на квалификацията (**начална квалификация**). В съответствие с чл. 176, ал. 3 от Закона за съдебната власт централизираният конкурс за първоначално постъпване в системата се провежда **най-малко веднъж** годишно. Съответно в рамките на една календарна година се осъществява един цикъл на обучение (при липса на обжалвания на конкурсите).

През планирания период поради продължителни обжалвания на конкурсната процедура от 2012 г. се предвижда приоритетно провеждане на семинарите за магистратите, назначени през 2012 г., които по обективни причини не са били проведени

през същата календарна година, както се планира и провеждането на част от семинарите за назначените от конкурса, който ще бъде проведен през 2013 г.

А. Задължителна начална квалификация за новоназначени съдии през 2012г.

- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии - Наказателно право – обща част”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии – Наказателно право – особена част”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии – Трудово право”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии – Вещно право и съдебна делба”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии – Облигационно право”

Начална квалификация на новоназначени съдии – 5 семинара

- Брой на обучаемите - по 13 души;
- Брой на преподавателите - по 2;
- Продължителност – по 5 дни.

Б. Задължителна начална квалификация за новоназначени съдии през 2013г.

Планира се провеждането на **2 семинара** по гражданско и наказателно право, всеки, от които с продължителност по 5 дни, както следва:

- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии - Наказателен процес”.
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени съдии - Граждански процес”.

Начална квалификация на новоназначени съдии – 2 семинара

- Брой на обучаемите - по 20 души;
- Брой на преподавателите - по 2;
- Продължителност – по 5 дни;

В. Задължителна начална квалификация за новоназначени прокурори на районно и на окръжно ниво през 2012 г.

- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени на районно ниво прокурори - Наказателно право”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени на районно ниво прокурори - Криминалистика”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени на окръжно ниво прокурори - Наказателен процес”
- Семинар “Задължителна начална квалификация на новоназначени на окръжно ниво прокурори - Наказателно право”

Начална квалификация на новоназначени прокурори на районно ниво – 2 семинара

- Брой на обучаемите - по 31 души;
- Брой на преподавателите - по 2;
- Продължителност – по 5 дни.

Начална квалификация на новоназначени прокурори на окръжно ниво – 2 семинара

- Брой на обучаемите - по 19 души;
- Брой на преподавателите - по 2;
- Продължителност – по 5 дни.

Г. Задължителна начална квалификация за новоназначени прокурори на районно и на окръжно ниво през 2013 г.

Планира се провеждането на **1 семинар** за новоназначени прокурори в районни прокуратури, както следва:

- Семинар **“Задължителна начална квалификация на новоназначени прокурори - Наказателен процес”**

Начална квалификация на новоназначени прокурори – 1 семинар

- Брой на обучаемите - 30 души;
- Брой на преподавателите - 2;
- Продължителност – 5 дни

4. Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на съдии и прокурори от районно на окръжно ниво

В съответствие с разпоредбите на чл. 261 от Закона за съдебната власт през 2009 г. ВСС въведе задължителен квалификационен курс на обучение за съдиите и прокурорите, които преминават на длъжност от районно на окръжно ниво.

През планирания период предвиждаме провеждане на следните обучения:

А. Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на съдии от районно на окръжно ниво

През 2013 г. се планира провеждането на **1 семинар** от програмата за задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на съдии от районно на окръжно ниво.

- Семинар **“Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на съдии от районно на окръжно ниво – Граждански процес”**

Задължителна текуща квалификация на съдии – 1 семинар

- Брой на обучаемите - 20 души;
- Брой на преподавателите - 2;
- Продължителност – 4 дни.

Б. Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на прокурори от районно на окръжно ниво от конкурс, проведен през 2012 г.

- Семинар **“Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на прокурори от районно на окръжно ниво – Наказателно право”**

Задължителна текуща квалификация на прокурори – 2 семинара (участниците се разделят в 2 групи)

- Брой на обучаемите - 55 души общо;
- Брой на преподавателите - по 2;
- Продължителност – по 5 дни.

В. Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на прокурори от районно на окръжно ниво от конкурс, проведен през 2013 г.

Планира се провеждането на **1 семинар** от програмата за задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на прокурори от районно на окръжно ниво.

- Семинар **“Задължително текущо обучение при повишаване в длъжност на прокурори от районно на окръжно ниво – Наказателно право**

Задължителна текуща квалификация на прокурори – 1 семинара

- *Брой на обучаемите - 30 души;*
- *Брой на преподавателите - по 2;*
- *Продължителност – 5 дни.*

5. Обучение на съдебни и прокурорски помощници

С промените в Закона за съдебната власт от 2009 г. се предвиди НИП да провежда обучение за съдебни и прокурорски помощници.

През 2009 г., на основание решение на УС на НИП от 09.12.2008 г., бе разработена програмата за обучение на съдебни помощници в окръжните, апелативните съдилища, Върховния касационен съд и Върховния административен съд. Бе разработена и програма за обучение на прокурорски помощници в окръжните, апелативните прокуратури, Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура.

Обучението на съдийските и прокурорските помощници стартира в края на 2009 г., като за 2013 г. са планирани следните обучения:

А. Обучение на съдебни помощници

- Семинар „Обучение на съдебни помощници”

Обучение на съдебни помощници - 1 семинар

- *Брой на обучаемите - 15 души;*
- *Брой на преподавателите - по 2;*
- *Продължителност – 4 дни.*

Б. Обучение на прокурорски помощници

- Семинар „Обучение на прокурорски помощници”

Обучение на прокурорски помощници - 1 семинар

- *Брой на обучаемите - 15 души;*
- *Брой на преподавателите - по 2;*
- *Продължителност – 4 дни.*

II. ПОДДЪРЖАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА СЪДИИТЕ, ПРОКУРОРИТЕ И СЛЕДОВАТЕЛИТЕ, НА ДЪРЖАВНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ, СЪДИИТЕ ПО ВПИСВАНИЯТА, СЪДЕБНИТЕ ПОМОЩНИЦИ, ПРОКУРОРСКИТЕ ПОМОЩНИЦИ, СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ, НА ИНСПЕКТОРИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО И НА ДРУГИ СЛУЖИТЕЛИ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. Текущо обучение на магистратите

През 2013 г. е планирано провеждането на 21 обучения за текущо поддържане и повишаване на квалификацията на съдиите, прокурорите, следователите и другите лица по чл. 249, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт. Предвид ограничения бюджетен ресурс, посредством съвместни инициативи с партньорски институции и участия в проекти, са осигурени възможности за организирането на още 33 обучения за магистратите по актуални въпроси от законодателството и съдебната практика.

Сред тях са и 14 обучения в областта на организираната престъпност, корупцията, икономическите и финансовите престъпления, както и по специализирани теми от европейското право, планирани в рамките на стартирания проект „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз”.

А. Централизираны обучения

През 2013 г. е планирано провеждането на следните обучения, предназначени за аудитория от 735 съдии, прокурори, следователи и др. лица по чл. 249, ал. 1, т. 2 от ЗСВ:

- **„Прилагане на Закона за административните нарушения и наказания”** –
  - 1 обучение за общо 40 участници - административни и районни съдии;
  - 1 обучение за общо 40 участници - административни и районни съдии (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г., в случай, че има осигурено финансиране*);
- **„Търговски спорове. Търговски сделки и нови положения в Закона за търговския регистър”** - 1 обучение за 30 участници – съдии;
- **„Практика на ВКС по Кодекса за застраховането”**:
  - Планирано е 1 обучение, предназначени за общо 40 участници - съдии;
  - Планирано е 1 обучение, предназначени за 40 участници - съдии; (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г., в случай, че има осигурено финансиране*);
- **„Защита на класифицираната информация в съдебната система”** – 1 семинар за 40 участници – съдии, прокурори и следователи;
- **„Престъпления, свързани със здравеопазването”** – 1 обучение за 34 магистрата – 17 съдии и 17 прокурора;
- **„Противодействие на престъпността, свързана с незаконна търговия, посегателство и трафик на културни ценности, част от културното наследство на Република България”** - 1 обучение за 34 магистрата - 17 съдии и 17 прокурора;
- **„Финансови и счетоводни познания при разследването на стопански престъпления”**:
  - 1 обучение за 30 съдии, прокурори и следователи на окръжно и по-високо ниво;
  - 1 обучение за 30 съдии, прокурори и следователи на окръжно и по-високо ниво; (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г., в случай, че има осигурено финансиране*);
- **„Съдебни експертизи”** – 2 обучения за 60 съдии, прокурори и следователи
- **„Курс за административни ръководители”** – 2 обучения
- **„Съдебна психология. Изслушване на непълнолетни”** – 1 обучение за 30 съдии и прокурори;
- **Пилотно обучение "Производства по обжалване на индивидуални административни актове по ЗСПЗЗ. Проблеми по допустимостта и основателността на жалбите"** – 1 обучение за 40 участници – съдии от районните и административните съдилища
(обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г., в случай, че има осигурено финансиране);
- **Пилотно обучение „Заповедно производство, искове по чл. 422 ГПК”** – 1 обучение за общо 35 съдии и представители на банковия сектор. Обучението ще се

проведе съвместно с Международния банков институт (при одобрение от страна на УС след анализ на пилотното обучение през м. декември 2012);

• Пилотно обучение „**Актуални въпроси на несъстоятелността**” – 1 обучение за общо 35 души – 20 съдии, разглеждащи търговски дела от страната и 15 души - представители на банковия сектор. Обучението ще се проведе съвместно с Международния банков институт(при одобрение от страна на УС след анализ на пилотното обучение през м. декември 2012);

• Пилотно обучение „**Особени залози и други видове обезпечения на вземанията**” – 1 обучение за общо 35 души – 20 съдии, разглеждащи търговски дела от страната и 15 души - представители на банковия сектор. Обучението ще се проведе съвместно с Международния банков институт(при одобрение от страна на УС след анализ на пилотното обучение през м. декември 2012);

• Пилотно обучение "**Бежанско право**" съвместно с Асоциация "Форум" – 1 обучение за 34 магистрати - съдии и прокурори;

Акцент в обучителната програма на НИП през 2013 г. е повишаването на капацитета на магистратите по дела за организирана престъпност, корупция, икономически и финансови престъпления. В отговор на необходимостта от организиране на специализирани и практически ориентирани обучения по тези теми с участието на чуждестранни експерти, в рамките на проект „**Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз**” по Оперативна програма „Административен капацитет” НИП предвижда разработването и провеждането на 6 семинари за 240 магистрати – съдии, прокурори и следователи. Разходите за организирането на тези обучения, както и за участието на чуждестранните експерти се покриват от бюджета на проекта.

С оглед препоръките на Европейската комисия, отправени в Доклада относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка, през 2013 г. НИП предвижда организирането на допълнителни обучения в сътрудничество с Фондация „Фридрих Еберт” по следните теми:

- „**Отнемане на незаконно придобитото имущество**” – двудневно обучение
- „**Криминологични (балистични, трасологични, автотранспортни и др.) експертизи**” – двудневно обучение
- „**Трафик на наркотици**” – едnodневно обучение
- „**Конфликт на интереси**” – едnodневно обучение

Съгласно параметрите на двустранното сътрудничество фондация „Фридрих Еберт” покрива разходите на лекторите и на чуждестранните експерти, а НИП има готовност да поеме транспортните разходи на участниците в семинарите.

Всички учебни дейности на Института през 2013 г. ще продължат да бъдат отворени с предимство за магистратите от специализираните съдилища и прокуратури. За тях ще бъдат организирани и специализирани обучения по конкретни теми, които ще се уточняват и провеждат периодично, извън редовния календар за учебната дейност на НИП. Институтът ще инициира и участва на редовни координационни срещи със заинтересованите институции, посветени на обучението за специализираните съдилища и прокуратури.

Б. Регионални обучения

През 2013г. е планирано провеждането на 60 регионални обучения, предназначени за окръжните и административни съдилища, окръжните прокуратури, както и големите районни съдилища и прокуратури. Основното предимство е, че участниците сами посочват приоритетните за тях теми, съобразно конкретните нужди на съответния район,

като същевременно се създава възможност на магистратите да съобразят участието си в семинара със служебните си ангажименти.

В рамките на Програмата, Националният институт на правосъдието отпуска на одобрените съдилища и прокуратури сумата до 1 200 лв., които могат да бъдат използвани за :

- 1.Наем на зала, наем на оборудване и кафе-паузи.
- 2.Командировъчни разходи на лектори – настаняване, храна/дневни, транспорт
- 3.Разходи за хонорари на лекторите.

Формуляри за кандидатстване за финансиране по Програмата за регионални обучения за 2013 г. се подават в срок до 01.03.2013 г. Съдилищата и прокуратурите следва да изготвят и изпращат бюджет за планираното обучение, подписан и подпечатан от административния ръководител най-късно 1 месец преди обучението.

През пролетта на 2013г. се предвижда провеждането на 1 до 3 регионални работни срещи (*в зависимост от възможностите за бюджетно финансиране*) за представяне и обсъждане на промените по Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. В края на 2013г. се предвижда едно обучение за обобщаване на съдебната практика по закона.

НИП ще продължи да оказва подкрепа с логистика, лектори и материали за инициативи на съдилищата и прокуратурите, свързани с обучения и обмяна на добри практики, както и да търси гъвкави форми и партньорства за покриване на нарастващите и разнообразни нужди от обучение на магистратите.

2. Повишаване на капацитета на магистратите в областта на правото на ЕС

През 2012 г. НИП наложи като тенденция интегрирането на европейското право в обучителните си програми за текуща квалификация на магистратите. Този подход позволява въпроси от националното законодателство и съдебната практика да се разглеждат в контекста на измененията в съюзното право, както и в светлината на актуалните решения на Съда на ЕС и Европейския съд по правата на човека. Темите, свързани с прилагането на правото на ЕС преимуществено налагат с оглед спецификата си активното участие на чуждестранни експерти. Предвид ограничения бюджетен ресурс на Института, тяхното участие се осъществява на базата на съвместни инициативи под формата на двустранни партньорства със сродни обучителни европейски институции и проектно финансиране.

В рамките на бюджета на НИП през 2013 г. е предвидено провеждането на две обучения, разработени като пилотни през изминалата година, които фокусират върху съотношението между нормите на ГПК, Кодекса за международното частно право и регламентите на ЕС:

- „Заповедното производство – правна рамка съгласно ГПК и Правото на ЕС” – 1 обучение за 35 съдии;

- „Приложение на Семейния кодекс при действащото европейско законодателство” - 1 обучение за 35 съдии

Обучението по специализирани теми от европейското право в рамките на международни проекти и партньорства през 2013 г. ще се осъществява в следните направления:

- Обучение по специализирани теми от европейското право съвместно с германската Фондация за международно правно сътрудничество (IRZ). В рамките на традиционното сътрудничество с IRZ се предвижда провеждането на три обучения, като предстои да бъдат уточнени темите и датите на тези обучения. Съгласно установените

партньорски взаимоотношения IRZ покрива превода на семинарите и разходите на чуждестранните експерти, а НИП се ангажира с пътните разходи и настаняването на участниците в обучението – български магистрати.

–Въпросите, свързани с финансово-правните и наказателно-правните аспекти на трафика на хора, се предвижда да бъдат разгледани в 5 последователни семинари по тази тема в рамките на съвместния проект на НИП и Центъра за съдебно обучение, Холандия по програма „Наказателно правосъдие” на Европейската комисия.

–За повишаване на капацитета на магистратите за ефективно прилагане на международните стандарти в областта на защитата на правата на човека, както и на въведения национален механизъм за обезщетяване по ЗСВ и ЗОДОВ ще бъдат организирани обучения в сътрудничество със Съвета на Европа, както и в изпълнение на проекта на НИП „Изграждане на капацитет и обучение по правата на човека в Националния институт на правосъдието” по Норвежкия финансов механизъм

–Международноправното сътрудничество по наказателни дела, и по-конкретно въпросите, свързани с компетентността на ЕС в областта на наказателното и наказателно-процесуалното право, ще бъдат обсъдени в рамките на едно обучение по проект „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз”.

–Основните задължения на съдиите да прилагат правото на ЕС, както и въпросите, свързани с прилагането на европейското гражданско и административно право ще бъдат разгледани в предвидените 5 обучения по специализирани теми от европейското право по проект „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз”.

–Планирано е разработването и провеждането на две специализирани програми по европейско право – наказателно-правни и гражданско-правни и административно-правни аспекти, за съдиите от Върховния касационен съд, Върховния административен съд и прокурорите при Върховна касационна прокуратура и Върховна административна прокуратура. В рамките на проект „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз” тези обучения ще бъдат проведени с участието на чуждестранни експерти – практикуващи магистрати от ЕС.

През 2013 г. ще продължи утвърдената вече практика НИП да бъде домакин на срещите на българските представители в европейските и международни съдебни институции с българските магистрати. Предвиждат се публични лекции на:

- г-н Александър Арабаджиев, съдия в Съда на ЕС в Люксембург,
- г-жа Марияна Кънчева, съдия в Общия съд на ЕС,
- г-жа Здравка Калайджиева, съдия в Европейския съд по правата на човека и основните свободи в Страсбург,
- г-жа Екатерина Трендафилова, съдия в Международния наказателен съд, и
- г-жа Марияна Лилова, представител на България в Евроджъст.

3. Дейности, свързани с развитието на преподавателски ресурс

През 2013г. НИП предвижда провеждането на редица обучителни дейности, насочени към повишаването на капацитета на преподавателите на Института.

По проект „Комплексна и устойчива програма за обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз”, ще бъде проведена работна среща с участието на български магистрати и чуждестранни експерти за изготвянето на програми за

обучение на обучители в областта на специализираното обучение по дела за организирана престъпност, корупция, икономически и финансови престъпления и европейско право. В резултат на проведените обсъждания на работната среща ще бъде организирано „Обучение на обучители” по наказателно право и европейско право с участието на чуждестранните експерти.

В рамките на проекта на НИП по Норвежкия финансов механизъм е планирано провеждането на 4 обучения на обучители, покриващи различни аспекти от Европейската конвенция за защита на правата на човека. Тези обучения ще се проведат с участието на експерти към Съвета на Европа.

III. ОБУЧЕНИЯ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

1. Начално обучение на съдебни служители

A. Начално обучение на съдебни служители от администрацията на съдилищата.

През 2013 г. НИП ще организира и проведе начално обучение, предназначено за съдебни служители със стаж до 6 месеца от специализираната администрация на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища, в това число от администрацията на Специализиран наказателен съд и Апелативен специализиран наказателен съд. Основната цел на Началното обучение е да осигури първоначална обща подготовка на новопостъпилите съдебни служители, като обхване най-пълно основните моменти и принципи в тяхната работа и им даде добра основа за развитие.

Предвидени са 4 обучения за аудитория от 100 новопостъпили съдебни служители:

- 2 обучения през м. февруари за аудитория от 50 новопостъпили съдебни служители;
- 2 обучения през м. септември и октомври за аудитория от 50 новопостъпили съдебни служители (*обучението ще се проведе при осигурено бюджетно финансиране*).

B. Въведение в работата на администрацията на прокуратурата.

През 2013 г. НИП предвижда провеждането на въвеждащо обучение за съдебни служители със стаж до 2 години от специализираната администрация в прокуратурите, в това число и от администрацията на Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура. Основна цел на обучението е да въведе съдебните служители в основните аспекти на съдебната система, структурата на прокуратурата, организацията на работа в нейната администрация.

- 1 обучение за аудитория от 25 съдебни служители от специализираната администрация в прокуратурите, в това число от администрацията на Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура;
- 1 семинар за аудитория от 25 съдебни служители от специализираната администрация в прокуратурите, в това число от администрацията на Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране*).

2. Текущо обучение на съдебни служители.

През 2013 г. НИП планира организирането на **29 обучения** (19 по бюджета на НИП и 10, финансирани от ОПАК) по общи и специализирани учебни програми, в които ще се включат общо 750 участници.

А. Обучения на служители от администрацията на съдилищата и прокуратурата:

- **Работа по търговски дела.**
  - 1 пилотно обучение за 25 съдебни деловодители от търговските отделения на окръжните съдилища;
  - 1 обучение за 25 съдебни деловодители от търговските отделения на окръжните съдилища *(обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране)*.
- **Защита на класифицираната информация в съдебната система.**
  - 2 обучения за 60 съдебни служители, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища и прокуратури;
  - 2 обучения за 60 съдебни служители, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища и прокуратури *(обученията ще се проведат през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране)*.
- **Съдебно сътрудничество по граждански дела.**
  - 1 обучение за 25 съдебни служители от администрацията на съдилищата;
  - 1 обучение за 25 съдебни служители от администрацията на съдилищата *(обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране)*.
- **Съдебно сътрудничество по наказателни дела.**
  - 1 обучение за 25 съдебни служители от администрацията на съдилищата, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища;
  - 1 обучение за 25 съдебни служители от администрацията на съдилищата, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища *(обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране)*.
- **Работа по граждански дела.**
  - 1 обучение за 25 съдебни деловодители от администрацията на съдилищата;
  - 1 обучение за 25 съдебни деловодители от администрацията на съдилищата *(обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране)*.
- **Работа по наказателни дела.**
  - 1 обучение за 25 съдебни деловодители от администрацията на съдилищата, в т.ч. от администрацията на специализираните съдилища.
- **Работа по административни дела.**
  - 1 обучение за 25 съдебни деловодители от административните съдилища.
- **Процесът на призоваване.**
  - 1 семинар за 25 призовкари от администрацията на съдилищата, в т.ч. от администрацията на специализираните съдилища.

- **Съдебни секретари. Граматика и протоколиране.**
  - 1 обучение за 25 съдебни секретари, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища;
  - 1 обучение за 25 съдебни секретари, в т.ч. служители от администрацията на специализираните съдилища (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране*).
- **Стресоустойчивост и управление на времето.**
  - 1 обучение за 25 съдебни служители от администрацията на съдилищата;
  - 1 обучение за 30 съдебни служители от администрацията на прокуратурата (*обучението ще се проведе през второто полугодие на 2013 г. при осигурено бюджетно финансиране*).

Б. Обучение на съдебни служители в рамките на проект „Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение”.

- 10 обучения за 250 съдебни служители.

*Предстои уточняване на темите с партньорските организации.

3. Разработване на нови учебни програми в рамките на проект „Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение”.

*Предстои уточняване на темите с партньорските организации.

4. Разработване на учебни материали.

През 2013 г. се предвижда сформирание на работна група за разработване на учебно помагало към програмата «Работа по търговски дела»

С цел да се даде възможност за обмяна на опит между участниците в обученията на национално ниво и предвид приоритетното участие на съдебните служители от специализираните съдилища и прокуратури, по-голямата част от семинарите (29) ще бъдат проведени централизирано в София, а 8 от планираните обучения ще бъдат проведени на регионално ниво.

НИП ще продължава да търси гъвкави форми за финансиране и организиране на обученията, предназначени за съдебната администрация. В резултат на това се предвижда възможност за провеждане на допълнителни дейности при възникване на нови предложения за обучения, съвместно с партньорски организации. Тези дейности ще бъдат включени в годишния календар на НИП допълнително.

IV. УЧЕБНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР – ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ, ДЕЙНОСТ КАТО ЕВРОПЕЙСКИ ДОКУМЕНТАЦИОНЕН ЦЕНТЪР, ПРОУЧВАНЕ И ИЗСЛЕДВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

1. Дистанционно обучение

В отговор на нарастващите изисквания на българските магистрати към формите и съдържанието на дистанционните обучения, през 2013 г. НИП включва в програмата си разнообразни форми на обучение: **дистанционни обучения в група и он-лайн дискусии.**

Анализът от 2012 г. показва, че дистанционната форма на обучение в група е най-подходяща с оглед натовареността на магистратите. Иницирирането на он-лайн дискусии ще се запази като възможност, но ще става само по искане на не по-малко от 5 желаещи.

Дистанционни обучения в група - това е предпочитана форма за нови теми или теми, към които има подчертано по-голям интерес. През 2013 г. НИП предвижда да включи в календара си **24 дистанционни обучения в група (от които 5 по нови теми)**, всяко за максимум 40 участника:

- „Съдебен контрол по принудителното изпълнение по ГПК“;
- „Имуществени отношения между съпрузите по СК“;
- „Достъп и защита на информацията“ (по Закона за достъп до обществена информация);
- „Изпълнение на наказанията при множество престъпления“;
- „Практически аспекти на заповедно производство по ГПК“;
- „Процесуални нарушения в наказателното производство“;
- „Защита на класифицираната информация“ (по Закона за защита на класифицираната информация);
- „Проблеми на първоинстанционното производство по ГПК“;
- „Класифициране на съдебни дела и прокурорски преписки – основания, ред и правни последици“;
- „Мерки за процесуална принуда“;
- „Престъпления, свързани с класифицирана информация“ (по Наказателния кодекс);
- „Етични предизвикателства в работата на магистратите“;
- „Производство за налагане на мерки за защита от домашно насилие“.
- „Счетоводни познания и практики за несъстоятелността“ (Нова тема)
- „Призоваването в гражданския процес“
- „Медиацията като способ за извънсъдебно решаване на спорове“
- „Престъпления, извършени от длъжностни лица. Документни престъпления“
- „Транспортни престъпления“
- „Опазване на околната среда“
- Нова тема - „Проблеми на наказателния процес“
- Нова тема - „Патентно право“
- Нова тема - "Тежестта на доказване в гражданския процес"
- Нова тема - Нова тема, по която възникне необходимост от обучение през годината (гражданско или наказателно право)
- Нова тема, по която възникне необходимост от обучение през годината (гражданско или наказателно право)

2. Дейност като Европейски документационен център (ЕДЦ), съобразно изискванията на Европейската комисия

Дейностите, които НИП предстои да извършва като ЕДЦ през 2013 г. включват:

–Поддържане на колекция от периодични издания по право на ЕС на английски, френски и немски език чрез тяхното систематизиране, обработка и др. на получаваните периодични издания;

–Поддържане на служебно получаваните официални издания на ЕС по силата на статут на ЕДЦ, а именно: публикации на институциите на Европейския съюз (Европейски парламент, Съвет на Европа, Европейска комисия, Съд на Европейския съюз, Сметна палата и др.); законодателство на ЕС на български език в Специалното издание на Официален вестник на ЕС законодателство на ЕС на български език в Специалното издание на Официален вестник на ЕС; обща документация като част от мрежата за информационни услуги EUROPE DIRECT; литература по европейско право на български и чужди езици.

–Периодичен директен обмен на информация чрез бюро за информация и документация на Европейската комисия (ЕК), чрез предоставяне и получаване на информация, консултации, справки, електронен достъп до бази данни;

–Участие в обучения, работни срещи и др. форуми, организирани от Дирекция „Комуникация” на Европейската комисия;

–Организиране на информационни табла с материали по повод инициативи на ЕС (напр. 9.05 – Ден на Европа и др.);

3. Библиотека на НИП

Библиотеката на НИП е една от водещите в страната по отношение на юридическа литература. Както досега, така и през 2013 г. дейностите на библиотеката ще включват разнообразни дейности, измежду които:

- Поддържане на библиотечния фонд на НИП, включително текущо обновяване и проучване на възможностите за нови абонаменти;
- Работа, свързана с конкретни запитвания от ползватели;
- Периодично обновяване сайта на НИП;
- Текущо обновяване на статистическа информация за обученията организирани от НИП;
- Преглед и анализ на възможностите за участие в проекти, касаещи библиотеката на НИП.

През 2013 г. ще продължи и популяризирането и развитието на Екстранет система на НИП.

4. Проучване и изследване на съдебната практика, разпространяване на добри практики относно администрирането на правораздаването и публикации и издателска дейност, имащи отношение към обучението

Продължава работата на Учебно-информационния център в изследователската дейност и през 2013г. с емпирични правни изследвания. Паралелно с тези функции ще се проучва и възможността за развиване на тази дейност чрез използването на добри практики от сродни институции в чужбина.

V. МЕЖДУНАРОДНИ ДЕЙНОСТИ

През 2013г. НИП ще продължи активното си участие в дейността на Европейската мрежа за съдебно обучение, Лисабонската мрежа на Съвета на Европа, и други сродни организации.

1. Дейности по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение (ЕМСО)

Европейската мрежа за съдебно обучение е основана през 2000 г. с цел да координира действията на националните структури за съдебно обучение, осигурява обмена на най-добри практики, разработва общообразователни програми за съдии и прокурори, които да бъдат използвани на национално ниво, организира семинари и т.н. НИП, като пълноправен член на ЕМСО и неин изключителен представител за България от 2007 г., предоставя възможности на българските магистрати да участват в различни обучения и други дейности, организирани по линия на ЕМСО, съобразно определените финансови условия.

А. Участие на български магистрати в семинари на ЕМСО от каталога за 2013 г. Каталогът на ЕМСО се изготвя ежегодно и включва семинари, организирани от съдебните учебни институции, членуващи в Мрежата, като всяка една от тях предлага и квота за участие на чужди магистрати.

Б. Проект „Наказателно правосъдие II” на Мрежата: “Събиране и признаване на доказателства по наказателни дела между страните-членки относно тяхната допустимост”. Пилотният проект „Наказателно правосъдие II” е финансиран от Европейската комисия и изпълняван от ЕМСО. Този проект има за цел да повиши доверието между европейските съдии и прокурори с оглед прилагането на доказателства по наказателни дела, събрани в друга страна членка. През м. ноември т.г. НИП беше домакин на първия семинар по проекта. През май 2013 г. група от 7 български магистрати ще вземат участие в втория семинар, домакинстван от Центъра за съдебно обучение в Мадрид.

В. Програмата за обмен на магистрати на ЕМСО. Програмата за обмен е предназначена за съдии, прокурори и обучители от страните членки на ЕС. Чрез краткосрочни и дългосрочни обмени, които се провеждат в съдебните институции на друга държава-членка, тази е единствена по рода си програма позволява на магистратите да се запознаят на практика с ежедневната работа на европейските си колеги. Програмата за обмен има за цел да развие взаимното доверие между представителите на съдебните системи в ЕС, като им позволява да се опознаят по-добре и им дава възможност да работят заедно. Програмата се финансира от Европейската комисия. През 2013 г. НИП ще участва за седми пореден път в Програмата за обмен:

- За изпращане на български магистрати по **краткосрочен индивидуален обмен** - 16 български съдии/прокурори и 4 български лектори

- За **приемане на чуждестранни магистрати** - три групи от 6 магистрата с английски език

- За **приемане на чуждестранни лектори на индивидуален обмен** - 2 чуждестранни магистрати

- За **дългосрочен индивидуален обмен** за период от 1 календарна година в Съда на Европейските общности или в Съда по правата на човека- 1 български магистрат;

НИП е предложил да бъде домакин на Работната група на Програмата за обмен през септември 2013 г. Решение за това ще се вземе през пролетта на 2013 г.

Г. Дейности по линия на Програма за обмен на младши магистрати между Националната школа на магистратурата на Франция и Националния институт на правосъдието, финансирана от Европейската комисия и организирана от Европейската мрежа за съдебно обучение.

НИП ще продължи сътрудничеството си с Националната школа на магистратурата на Франция в областта по обмен на младши магистрати (съдии и прокурори), което датира от 2005 г. В рамките на това е планирано изпращане на младши магистрати от България и приемане на техни колеги от Франция на реципрочен принцип. Разходите се покриват от Европейската комисия.

През 2013 г. в рамките на споменатото двустранно сътрудничество се планира да бъде организиран едноседмичен специализиран стаж на 4 френски магистрати и един техен преподавател от Националната школа на магистратурата.

Д. Дейност, свързана с участие в международно състезание за младши магистрати “Съдебно сътрудничество по граждански и наказателни дела” (програма THEMIS)

През 2013 г. отново се предвижда участие на два отбора младши магистрати в това авторитетно международно състезание. Осмото издание на състезанието ще се проведе на три етапа (полуфинал А, полуфинал Б и финал) в периода м. май – м. ноември 2013 година.

Състезанието THEMIS е адресирано до младшите съдии и прокурори, обучавани в националните институции и школи за съдебно обучение в страните-членки на ЕС. То дава възможност на участниците не само да се включат в състезателен дебат с представителите на сродни институции, но също така и да се срещнат с колеги, обучавани в различни страни-членки и да се запознаят или да научат повече за различните системи, които съществуват в Европа. Финансирането се осигурява от Европейската комисия.

2. Управление на проекти

За осъществяване на част от планираните, както и на допълнителни дейности през 2013 г., се използват алтернативи на финансиране и сътрудничество чрез създаване и поддържане на партньорства с български и чуждестранни институции в рамките на програми и проекти:

А. Проекти по линия на Оперативна програма „Административен капацитет”

През 2013 г. НИП ще продължи изпълнението на трите проекта, които стартираха през 2012 г.:

– „Компетентна съдебна система и повишаване на капацитета и ефективността в правораздаването чрез обучение”. – Договорът за изпълнение на този проект е подписан на 02.04.2012 г. Продължителността е 18 месеца, а целевите групи са съдии, прокурори, следователи и съдебни служители. Общата цел на проекта е укрепване на капацитета на магистратите и съдебните служители с оглед ефективното прилагане на правото на Европейския съюз. Специфичните цели на проекта са:

- Повишаване на професионалната квалификация на магистратите посредством осигуряване на участието им в обученията по специализирани теми от европейското право в страни членки на ЕС
- Повишаване на професионалната квалификация на съдебните служители посредством осигуряване на участието им в обученията по специализирани теми и чуждо-езикова подготовка
- Подобряване на езиковата подготовка на магистратите чрез провеждане на курсове за повишаване на езиковата им квалификация в страната и в страни членки на ЕС
- Прилагане на добри европейски практики в сферата на европейското право с акцент върху наказателно-процесуалното право

В рамките на този проект се предвижда обучение на 200 магистрати и съдебни служители - 140 магистрати (70 съдии и 70 прокурори и следователи) и 60 съдебни

служители, в съдебни школи и институти на европейски партньори, с които НИП има подписани споразумения: Академия по Европейско право (ERA), Баварско министерство на правосъдието и защита на потребителите, Национална школа на магистратурата (ENM) - Франция, Върховен съвет на магистратурата - Италия, Европейски институт за публична администрация – Люксембург, Център за правно обучение – Португалия, Национален институт на магистратурата - Румъния, Център за правно обучение – Мадрид, Испания, Съдебна школа към Върховния съвет на съдебната власт – Барселона, Испания, Институт за съдебно обучение – Белгия. Също така, в рамките на проекта се предвижда 500 магистрати и съдебни служители да преминат чуждо-езиково обучение за напреднали.

– „Комплексна и устойчива програма за специализирано обучение на магистратите, в контекста на пълноправното членство в Европейския съюз” - Проектът е на етап изпълнение от 07.06.2012 г.. Продължителността на проекта е 18 месеца, а целевите групи са съдии, прокурори, следователи и служители на НИП. Общата цел на проекта е утвърждаване ролята на българския магистрат в правната система на Европейския съюз чрез повишаване на квалификацията, уменията и компетентностите за прилагане на съюзното право в наказателните, гражданските и административните производства. Специфичните цели са:

- Повишаване на капацитета на съдиите и органите на досъдебното производство за разследване, доказване и реализиране на наказателната отговорност за тежки корупционни, икономически и финансови престъпления
- Повишаване подготовката на магистратите за правораздаване в условията на Лисабонския договор
- Утвърждаване на адекватни обучителни програми по делата за организирана престъпност, корупция, финансови и икономически престъпления
- Укрепване на капацитета на НИП за разработване и прилагане на всеобхватни (комплексни и устойчиви) програми за обучение
- Прилагане на добри европейски практики в сферата на наказателното право и правото на ЕС

- „Укрепване на капацитета на началното обучение чрез консолидиране на мрежата на магистратите наставници и актуализиране на модела на задължителното първоначално обучение”. - Проектът е на етап изпълнение от 07.06.2012 г. Продължителността на проекта е 18 месеца, а целевите групи са магистрати и служители на НИП. Общата цел на проекта е укрепване на капацитета на началното обучение чрез подобряване организацията на работа на магистратите наставници и актуализиране на дейността на задължителното първоначално обучение. Специфичните цели на проекта са:

- Подобряване на дейността на магистратите наставници посредством повишаване на тяхната квалификация
- Подобряване на организацията на работа на съдиите наставници и на прокурорите наставници
- Подобряване на системата за оценка и подбор на постоянните преподаватели в НИП
- Подобряване на модела на задължителното първоначално обучение

Б. Проекти по линия на Норвежки финансов механизъм

–През месец януари 2013 г. НИП предстои да започне изпълнението на предефиниран проект на тема „Изграждане на капацитет и обучение по правата на човека в Националния институт на правосъдието”, като част от програма „По-справедлива и по-ефективна съдебна система” с програмен оператор Министерство на правосъдието, в рамките на Програмна област 31 „Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната система”. Целите на проекта са:

- Повишаване на компетентността на основните участници в рамките на съдебната власт
- Прилагане на съвременни информационни технологии за обучение на българските магистрати
- Създаване на устойчива мрежа за обмен на информация в областта на човешките права;

Очакваните резултати в рамките на проекта са:

- Проведени регионални и централизирани обучителни сесии, както и на колоквиум по международно хуманитарно право
- Създаване на постоянна платформа за диалог между всички заинтересовани страни, участващи в прилагането и изпълнението на правата на човека, под формата на ежегодно провеждаща се конференция.
- Съставяне на учебни материали в областта на човешките права

–Също така НИП ще участва, съвместно с ГД ”Изпълнение на наказания” в изпълнението на предефиниран проект на тема ”Подобряване на възможностите за прилагане на алтернативи на лишаването от свобода в наказателната система, в съответствие с европейските стандарти”, в рамките на Програмна област 32 „Корективни услуги, вкл. без прилагане на мерки за задържане”. Целите на предефинирания проект, които ще се реализират с участието на НИП, са:

- Повишаване компетентността на съдиите и прокурорите по отношение прилагането на алтернативни санкции на затвора
- Повишаване на информираността на съдии и прокурори за използването на електронен мониторинг за надзор на осъдени лица, в пробация и в затвор, в България
- Подобряване на взаимодействието между съдиите, прокурорите и Министерството на правосъдието по отношение на прилагането и надзора на алтернативни санкции и системата за електронен мониторинг.

Очакваните резултати в рамките на проекта са:

- Повишена компетентност на съдиите и прокурорите по отношение прилагането на алтернативни санкции на затвора
- Повишена информираност на съдии и прокурори за използването на електронен мониторинг за надзор на осъдени лица, в пробация и в затвор, в България
- Подобрено взаимодействието между съдиите, прокурорите и Министерството на правосъдието по отношение на прилагането и надзора на алтернативни санкции и системата за електронен мониторинг.

В. Проект по линия на Швейцарския финансов механизъм

През 2013 г. НИП ще участва като партньор на Министерство на правосъдието в изпълнението на проект „Укрепване на правния и институционален капацитет на съдебната система в областта на детското правосъдие” - Бенефициенти са МП и НИП, а финансирането се осигурява от Конфедерация Швейцария. Споразумението за сътрудничество по изпълнението на проекта между Министерство на правосъдието и НИП беше подписано на 8 юни 2012 г. Продължителността на проекта е **24 месеца**, като дейностите, които ще се изпълняват от НИП ще стартират от м.септември 2013 г. В отговор на идентифицираните нужди проектът е насочен към укрепване на правния и на институционалния капацитет на съдебната система в областта на правосъдието за деца (младежко правосъдие) и осигуряване на правосъдие, насочено към децата, чрез постигане на четири основни цели:

- Правни разпоредби, приети с цел ефективното прилагане на международните и европейски стандарти в областта на правосъдието, насочено към децата.

- Повишаване на знанията и капацитета на съдиите, прокурорите, право-прилагащите органи и други специалисти (социални работници, психолози и др.) за правилното прилагане на стандартите на ООН и международните стандарти, отнасящи се до детското правосъдие. (**Специфична цел 2** на проекта, по която ще участва НИП)

- Предприети подготвителните действия за създаване на заседателни зали за малолетни

- Разработване на политически инструменти, във връзка с възможността за създаване на детски съдилища

Очакваните резултати по **специфична цел 2**, осъществявана от НИП са:

- Въвеждане на методология за практическото прилагане на европейските и международните стандарти в областта на младежкото правосъдие;

- Повишаване информираността на съдиите, прокурорите, правоохранителните органи и други специалисти (социални работници, психолози и др.) по отношение европейските и международните стандарти и съответното българското законодателство

- Он-лайн наръчник за младежко правосъдие

- Приета мултидисциплинарна програма за текущо обучение

Г. Проекти по линия на Европейската комисия:

През 2013 г. НИП ще се включи в изпълнението на проекти на редица съдебни школи и международни организации, финансирани от Европейската комисия:

- **Академия по Европейско право** – проект на тема „Брюксел I – анализ, опит, нови импулси” по програма „Наказателно правосъдие” – НИП се ангажира с номиниране на 3 съдии за участие в проекта; проект на тема „Борба с незаконната употреба на интернет, кибер-престъпления, online измами, борба с детската порнография” по програма ISEC. Предвижда се организиране на 6 семинара за български магистрати;

- **Съдебна школа към Генералния съвет на съдебната власт на Кралство Испания** – 7 проекта по програми „Гражданско правосъдие” и „Наказателно правосъдие” - „От национален към европейски съдия. Нужда от единни критерии за действие по отношение на изпълнение на наказанията.”, дистанционен курс ”Съдебно сътрудничество по наказателно-правни въпроси”, дистанционен курс ”Съдията в Европейското съдебно пространство по гражданско-правни и търговско-правни въпроси”, Защита на данните в наказателното производство”, „Езикови умения и сътрудничество по гражданско-правни

въпроси”, Езикови умения и сътрудничество по наказателно-правни въпроси”, „Културни различия при семейни дела в ЕС” – НИП се ангажира с излъчване на съдии и прокурори за участие в семинари по проекта, съдействие за координация и номинация на лектори;

- **Френската национална школа на Магистратурата** – Проект, свързан с правното положение на жертвите в наказателното производство – НИП се ангажира да излъчи 5 български магистрати за участие в 5 работни посещения по проекта и определяне на 1 научен референт, както и съдействие на експертно и административно равнище за осъществяване на проекта, включително 1 учебно посещение в България; Втори проект, занимаващ се с проблемите на номадските малцинства от непълнолетни в ЕС - НИП трябва да излъчи български магистрати за участие в заключителната конференция по проекта. И двата проекта са по програма „Наказателно правосъдие” на Европейската комисия;

- **Висш съвет на магистратурата на Румъния** – проект „Укрепване на взаимното разбиране и доверие между органите на съдебната власт в страните членки на ЕС”, по програми „Гражданско правосъдие” и „Наказателно правосъдие”; НИП се ангажира с номиниране на участници и лектори в рамките на проекта, финансиран от Европейската комисия;

- **ADR Център Италия** – проект на тема „Медиация за Европа – ADR, международна платформа за обмен на знания и опит”. НИП се ангажира с експертна и организационна подкрепа за осъществяване на Международна конференция; Проект „Съдиите и медиацията – подобряване на он-лайн ресурсите и обучения за съдебно препращане към медиация в ЕС” НИП се ангажира с организационна подкрепа за осъществяване на обучение за съдии по препращане към медиация. И двата проекта са по програма „Гражданско правосъдие” на Европейската комисия;

- **Министерство на сигурността и правосъдието на Кралство Нидерландия, Обучителен и научен център на съдебната власт (SSR)** – проект в областта на трафика на хора по програма „Наказателно правосъдие”. Ангажиментите на НИП по проекта включват създаване на програма за обучение и обучение на обучители;

- **Съюз на съдиите, България** - „Българо–холандско сътрудничество за подобряване на разбирането на принципите, залегнали в Хартата на основните права в ЕС”, проект по програма „Гражданско правосъдие” на Европейската комисия. НИП ще осигури подкрепа при осъществяване на обученията.

- **ЕИПА Люксембург** - Проект "Сътрудничество между национални съдии по екологично право", по рамков договор с Генерална дирекция „Околна среда” на ЕС – НИП се ангажира да домакинства семинари с продължителност 2,5 дни, да разпространява информацията за семинарите по проекта до българските магистрати, да подпомага ЕИПА при провеждането на обучения на обучители, като излъчи обучители на национално ниво или като домакинства провеждането на такива обучения;

Д. Сътрудничество с Посолството на САЩ в България, фондация „Америка за България” и други американски организации в областта на обучението за съдии и прокурори. Обсъждат се възможностите за провеждането през 2013 г. на съвместни дейности, като публични лекции и семинари.

3. Други международни дейности през 2013 г., свързани със съдебното обучение

- Предвижда се представител на НИП да участва на Шестата международна конференция на Международната организация за съдебно обучение (ЮИТ) на 6-7 ноември 2013 г. във Вашингтон, САЩ. От октомври 2009г. НИП е пълноправен член на Международната организация за съдебно обучение, която включва 106 институции за

съдебно обучение от 65 страни от всички континенти. НИП е член на Управителния съвет на Организацията.

- През 2013 г. НИП ще продължи да участва като наблюдател в работата на Евро-арабската мрежа за съдебно обучение, Евро-арабската мрежа за съдебно обучение (ЕАМСО) е учредена през 2010 г. Задачата на мрежата е да подпомага сътрудничеството между институциите, които работят в сферата на съдебното обучение, да бъде средство за улесняване на обмена на информация, идеи и добри практики в обучението, да съдейства за ефективност на правосъдието и взаимно доверие и разбиране между съдебните системи.

- През 2013 г. НИП ще си сътрудничи с Регионалната инициатива за борба с корупцията (RAI) и ще работи за развитието на неформалната Мрежа за съдебно обучение в Югоизточна Европа. Целта на последната е укрепване на сътрудничеството и насърчаване обмяната на информация и опит в областта на борбата с корупцията.

- През следващата година НИП ще продължи тясно сътрудничество с национални и международни институции в сферата на съдебното сътрудничество: домакинство на чуждестранни делегации, институционални и международни споразумения за сътрудничество, партньорство със страните от Западните Балкани и Средна Азия и т.н.

Приложения към Годишния план, както следва:

Приложение А: Календар за 2013 г.

Приложение Б: Финансова рамка на учебната дейност на НИП, осъществявана с бюджетни средства.

ДРАГОМИР ЙОРДАНОВ

**ДИРЕКТОР НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ
НА ПРАВОСЪДИЕТО**